

בבית המשפט העליון

ע"א 9817/17 - א'

לפני: כבוד הרשם גלעד לובינסקי זיו

המערער: מנהל מיסוי מקרקעין תל אביב

נגד

המשיבים: 1. מיטל אביבי רייך
2. דור רייך

**בקשה לסילוק הערעור על הסף ותשובת המערער
לבקשה**

החלטה

1. הערעור שלפניי מופנה כנגד פסק דין מיום 31.10.2017 בהליך ו"ע 10-9451-16 (להלן: פסק הדין), אשר ניתן על ידי ועדת הערר לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: החוק). המשיבים עותרים לסילוקו של הערעור על הסף, וזאת על בסיס הטענה כי המערער נעדר זכות ערעור על פסק הדין. לחלופין מבקשים הם להאריך את המועד להגשת ערעור שכנגד מטעמים. המערער מתנגד לבקשה, כמו גם לבקשה החלופית.

2. הרקע העובדתי בקצירת האומר: המשיבים הגישו ערר על החלטת המערער לדחות בקשה מטעמים לתיקון שומת מס רכישה. המערער הגיש לוועדה בקשה לדחות את הערר על הסף, וזאת לאור מגבלת הזמן הקבועה בסעיף 85 לחוק. ביום 9.4.2017 דחתה ועדת הערר את בקשת הסילוק, תוך שנקבע (בדעת רוב) כי בניגוד לעמדת המערער, הוראת סעיף 107 לחוק מאפשרת - בהתקיים "סיבה מספקת" לכך - להאריך את המועד הקבוע בסעיף 85 האמור (להלן: החלטת הביניים).

בעקבות דחיית בקשת הסילוק, הודיע המערער כי הוא מבקש מן הוועדה לקבל את הערר מטעם המשיבים. המערער הבהיר כי להחלטת הביניים ישנן השלכות רוחביות

ממשיות וכי אינו יכול להשלים עמה. הוא הוסיף וטען כי על פי הדין החל, לא ניתן להגיש בקשות רשות ערעור על החלטות ביניים של ועדת הערר. עוד ציין המערער כי ככל שבהמשך ההליך תקבע הוועדה שבנסיבות העניין לא הייתה הצדקה להארכת מועד, ותדחה את הערר מטעם זה - לא יהיה זכאי לערער על פסק הדין וממילא תיוותר החלטת הביניים על כנה. בנסיבות אלה ציין המערער כי אין מנוס מבחינתו לעתור לקבלת הערר, וזאת על מנת שיוכל להגיש ערעור על החלטת הביניים. ואכן, ביום 31.10.2017 ניתן פסק דין בערר, בגדרו קבעה הוועדה כי "משעה שהמשיב [המערער - ג'ל'] מקבל את הערר, הוא מודיע כך לוועדה, לא נותר לנו אלא לקבל את הערר". מכאן הערעור שלפניי, אשר הוגש על ידי המערער ביום 14.12.2017 ומופנה, הלכה למעשה, כנגד קביעות הוועדה שבהחלטת הביניים.

3. לטענת המשיבים, המערער אינו בחזקת "נפגע" מפסק הדין, שהרי פסק הדין - המקבל את הערר - ניתן לבקשתו. ממילא לא עומדת לו זכות לערער על פסק הדין, ובכלל זה על החלטת הביניים אשר ניתנה בגדר ההליך. המשיבים מוסיפים וטוענים כי בכתב הערעור נמנע המערער מלגלות לבית המשפט שהערר התקבל למעשה לבקשתו שלו, ובכך יש משום חוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים. לחלופין, וככל שלא תתקבל בקשתם לסילוק הערעור על הסף, ביקשו המשיבים הארכת מועד להגשת ערעור שכנגד מטעמים. המשיב מתנגד כאמור הן לבקשת הסילוק והן לבקשה החלופית להארכת מועד.

4. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דינה של בקשת המשיבים להידחות.

5. אכן, הכלל הוא כי מי שרשאי לערער על פסק דין שניתן על ידי הערכאה הדיונית הוא מי שהיה בעל דין באותה ערכאה ו"נפגע" מפסק הדין (למשל, ע"א 761/85 ליפשיץ נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה ראשון-לציון, פ"מ מו(1) 342, 347 (1991)). בפסיקה נקבע, בין היתר, כי "[...] יש לראות בעל דין כנפגע, אם טען בערכאה מושא התקיפה את היפוכה של התוצאה, שנתקבלה בערכאה זו [...]" (ע"א 173/84 בן-ציון נ' גורני, פ"ד לט(3) 757, 762 (1985)). נראה כי זהו הבסיס לטענת המשיבים לפיה משהמערער עצמו ביקש לקבל את הערר, ומבוקשו ניתן לו, הרי שהוא אינו בגדר "נפגע" מפסק הדין.

6. אין בידי לקבל את הילך הטיעון של המשיבים, ואסביר. המערער העלה טענת סף מסוימת אשר יש בה, ככל שתתקבל, כדי להוביל לדחיית הערר. ועדת הערר דחתה

את טענת הסף במסגרת החלטת הביניים. בעקבות מתן החלטת הביניים בחר המערער, משיקוליו שלו, לוותר על העלאת טענות הגנה אפשריות נוספות כנגד הערר (ובראשן הטענה שגם אם הדין מאפשר הארכת מועד לתיקון השומה, בנסיבות העניין לא היה מקום למתן ארכה כאמור). תחת זאת, עתר לקבלת הערר על מנת שיוכל להשיג על קביעת הוועדה במסגרת החלטת הביניים.

כלומר - בקשת המערער לקבלת הערר לא הועלתה בחלל ריק, אלא באה לאחר שוועדת הערר דחתה את טענת הסף מטעמו. בעמדת המערער המצדדת בקבלת הערר אין משום הסכמה מהותית לטענות המשיבים, והיא ננקטה רק לצורך תכלית דיונית שעניינה הגשת הליך ערעורי. בנסיבות אלה אין כל הגיון לשלול מן המערער את האפשרות להשיג על דחיית טענת הסף שהועלתה על ידו במסגרת בקשת הסילוק. ודוק: העובדה שהמערער בחר לוותר על כל יתר טענות ההגנה האפשריות מטעמו אינה צריכה למנוע ממנו את האפשרות לערער על דחיית טענת ההגנה האחת שהועלתה על ידו, והרי לא יכול להיות חולק כי ככל שהדבר נוגע לדחיית טענת הסף, המערער הוא בגדר "נפגע".

7. ואכן, חיזוק ממשי למסקנה האמורה ניתן למצוא בהחלטה שניתנה על ידי כב' הרשם (כתוארו אז) ע' שחם במקרה דומה לזה שלפניי.

באותו עניין הגישו המערערים תובענה בגין נזקים שנגרמו להם, לטענתם, כתוצאה מתאונת דרכים שבה נהרג בנם. בין היתר תבעו פיצוי בגין ההפסד שנגרם להם ב"שנים האבודות". נוכח הלכת בית המשפט העליון שנהגה אותה עת לא עמדה למערערים עילת תביעה בגין ראש הנזק של ה"שנים האבודות". משכך, ביקשו המערערים מבית המשפט המחוזי למחוק את תובענתם ביחס לראש נזק זה, תוך שהדגישו כי בכוונתם לערער על החלטת המחיקה על מנת להביא לשינוי ההלכה. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשת המחיקה, ובהמשך הדרך הגישו המערערים ערעור אשר הופנה ברובו כנגד המחיקה האמורה. המשיבות ביקשו למחוק את הערעור על הסף בטענה כי המערערים קיבלו את הסעד אשר ביקשו - מחיקת התובענה - ועל כן אין לראות בהם משום "נפגעים" וממילא לא עומדת להם זכות ערעור. כב' הרשם ע' שחם דחה את בקשת הסילוק, ובין היתר קבע כך:

"(ד) [...] אמת, החלטת בית-משפט קמא תואמת את שביקשו המערערים, ברם בכך אין כדי לשלול את מעמדם של המערערים כ'נפגעים' מפסק-הדין. הבקשה למחיקת ההליך על הסף הייתה מכוונת לתכלית דיונית.

בכל הנוגע לפן הדיוני, נתגלעה בין הצדדים מחלוקת לעניין המתכונת שבה ראוי להמשיך ולנהל את ההליך. המערערים סברו כי אין מקום לשמיעת ראיות בשלב הנוכחי, נוכח העובדה שעל-פי ההלכה הפסוקה הקיימת אין להם עילה מוכרת בדין. משכך, ביקשו המערערים להביא את הדיון לסופו על-מנת שיוכלו להעלות את טענותיהם בנוגע לקיומה של עילת תביעה בפני הערכאה המוסמכת לשנות את ההלכה, היא בית-המשפט העליון. לעומתם, ביקשו המשיבות לקיים תחילה שמיעה של הראיות בטענה כי שמיעה כזו תלמד כי בלא קשר להלכה הפסוקה אין עומדת למערערים עילת תביעה בנסיבות העניין.

במחלוקת זו הכריע בית-המשפט המחוזי לטובת המערערים. בכל הנוגע למחלוקת זו ייתכן כי אין המערערים יכולים להעלות טענה ערעורית. מפן זה של ההחלטה לא נפגעו המערערים אשר קיבלו את כל מבוקשם הדיוני, באשר התובענה נמחקה בלא שנשמעו ראיות בנוגע לראש הנזק של 'השנים האבודות'. לכן אם היה מוגש ערעור לעניין זה היה ניתן לשקול היעדרות לבקשה למחיקתו אם הייתה מוגשת (ראו, לקו מחשבה דומה בנסיבות דומות, [8] (1984) *Parks v. Collins*).

(ה) ברם ערעורם של המערערים אינו מופנה כלפי הפן הדיוני האמור. הוא מופנה כלפי היסוד המהותי להכרעת בית-משפט קמא, הוא הילכת גבריאלי [1], אשר אינה מכירה בזכות המהותית לפיצוי בגין 'השנים האבודות'. בנקודה זו עמדת המערערים היא כי יש מקום לשינויה של הלכה זו, וכי יש לפסוק לטובתם פיצוי בגין ראש נזק זה. עמדה ברורה זו בוטאה באופן חד-משמעי בבית-המשפט המחוזי. היא בוטאה בכתב-התביעה שהוגש לבית-המשפט. היא הודגשה בבירור בבקשת המחיקה שהוגשה על-ידי המערערים, שבה הם מדגישים יותר מפעם אחת את כוונתם לערער על סילוק תביעתם על הסף. בקשת המחיקה אינה משקפת נסיגה מטענה זו או ויתור עליה. היא אינה מצביעה על זניחתה. ההפך הוא הנכון, היא מצביעה על נחישותם של המערערים להעלותה בפני ערכאת הערעור בדרך הדיונית הנכונה על-פי השקפתם.

[...]

(ז) בנסיבות אלה איני סבור כי בקשת המחיקה שהוגשה לבית-משפט קמא משנה את העובדה כי המערערים נפגעו גם נפגעו מפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי. תביעתם לפיצוי בגין 'השנים האבודות' סולקה על הסף. הם לא זכו בפיצוי שתבעו ואשר עליו לא ויתרו בשום שלב. מצב דברים יסודי זה לא השתנה בעקבות הבקשה שהוגשה על-ידי המערערים, ועל-כן אין בבקשה זו כדי לשנות את מעמדם כנפגעים" (ע"א 6313/01 עיזבון

המנוח אלעד שיאון ז"ל נ' הכשרת היישוב חברה לביטוח
 בע"מ, פ"ד נו(1) 567, 572-574 (2001).

8. אוסיף בקצרה, כי לא מצאתי ממש גם בטענת המשיבים לפיה המערער נהג בחוסר תום לב או בחוסר ניקיון כפיים. כך, הן מן הטעם שמפסק הדין עצמו משתמע בבירור כי הערר התקבל לבקשת המערער; והן מן הטעם שהמערער צירף להודעת הערעור את פרוטוקול הדיון שבמהלכו ניתן פסק הדין, ושממנו עולה בבירור השתלשלות האירועים הרלוונטית.

9. ומה לגבי בקשתם החלופית של המשיבים להארכת מועד להגשת ערעור שכנגד? גם לבקשה זו לא ראיתי להיעתר. לעניין זה אציין כי ביום 28.1.2018 - כחודש וחצי לאחר הגשת הערעור - הגישו המשיבים "הודעה" בה צוין כי הם "[...] שומרים על זכותם להגשת ערעור שכנגד מקיף", ולחלופין מבקשים לראות בהודעה שהוגשה משום ערעור שכנגד, ככל שבסופו של יום לא יוגש ערעור (שכנגד) "מקיף" כאמור. ביום 14.2.2018 קבעה כב' הרשמת ל' בנמלך כי:

"ההודעה שהוגשה אינה ברורה ואינה עולה בקנה אחד עם סדרי הדין הנוהגים בבית משפט זה. ערעור שכנגד יש להגיש באופן סדור, לשלם בגינו אגרה ולהפקיד עירבון, ולא ניתן להגיש 'הודעה' שהיא ספק ערעור שכנגד.

ככל שהמשיבים מעוניינים להגיש ערעור שכנגד מטעמים רשאים הם אפוא להגישו בהתאם להוראות הדין ובכפוף למועדים הקבועים בדין".

חרף קביעות ברורות אלה, חדלו המשיבים משך כחודש וחצי נוספים ורק ביום 27.3.2018 הגישו את הבקשה שלפניי, הכוללת כאמור בקשה חלופית להארכת מועד להגשת ערעור שכנגד. בקשת הארכה אינה כוללת הסבר כלשהו לעיכוב האמור, ולמעשה די בכך על מנת לדחותה. אוסיף ואציין, כי רצונם של המשיבים להגיש ערעור שכנגד אף מעורר תהיה מבחינה זו שהערר התקבל והם קיבלו את מלוא הסעד המבוקש על ידם. אין צורך לומר, כי במסגרת הליך הערעור יוכלו המשיבים להעלות את מלוא טענותיהם לתמיכה במסקנה לפיה ראוי להורות על דחייתו של הערעור.

10. התוצאה היא כי הבקשה, על שני ראשיה, נדחתה. המשיבים יישאו בהוצאות בסך 2,500 ש"ח לטובת המערער.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשע"ח (7.5.2018).

גלעד לובינסקי זיו, שופט

ר ש ם

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. מש 17098170_X04.doc
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il